

ama IX Art Museum on

BUNG BORAPHET

1 9 9 9

B-CAT-1-0163-1999
GRO-0199-02-1999
GRO-0200-03-1999

" บึงบอระเพ็ด "

"BUNG BORAPHET"

Rama IX Art Museum Foundation

ณ หอศิลป์ผ่านฟ้า อาคารธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
สาขาสะพานผ่านฟ้า ชั้น 2 ถนนราชดำเนิน กรุงเทพฯ
18-28 กุมภาพันธ์ 2542

.....
แสดงงานครั้งที่ 2
ณ สถานที่สร้างสรรค์ผลงาน บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์
19-26 มีนาคม 2542

At the Musical Art Centre, 2nd floor, Bangkok Bank
Saphan Phan Fah Branch, Rajadamnern Avenue, Bangkok
At of 18th-28th February 1999

.....
Art Exhibition 2nd,
at Bung Boraphet, Nakorn Sawan
At of 19th-26th March 1999

B-CP-1-0163

โครงการ
ศิลปกรรมบึงบอระเพ็ด
จังหวัดนครสวรรค์

หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากการร่วมมือกันระหว่างศิลปิน หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ สมาคมอนุรักษ์ขนานและธรรมชาติแห่งประเทศไทย องค์การบริหารส่วนตำบล พระนอนจังหวัดนครสวรรค์ ได้ร่วมกันจัดกิจกรรม เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้จัดประชุมหารือเพื่อหาแนวทางในการสร้างแนวร่วมจากประชาชนและผู้สนใจ โดยทั่วไปให้ตระหนักถึงสภาพสิ่งแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงท่ามกลางสภาพความเจริญเติบโตของชุมชนเมือง ทำให้อารมณ์และวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องตกอยู่ภายใต้ผลกระทบจากการรักษาดูแล โดยเฉพาะบริเวณบึงบอระเพ็ดที่มีธรรมชาติอันงดงามท่ามกลางธรรมชาติและอากาศเริ่มหนาวในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี จะมีนกเป็นจำนวนมากจากหลายพื้นที่ทั้งในเอเชีย และทวีปอื่น ๆ บินมาหากินในบริเวณบึงแห่งนี้ สร้างบรรยากาศให้บึงบอระเพ็ดมีความงดงามและมีชีวิตเป็นอย่างยิ่ง

องค์กรดังกล่าวทั้งหมด ได้ร่วมกันเสนอความเห็นเพื่อการร่วมใจอนุรักษ์ความงามในธรรมชาติ และมีข้อสรุปที่สำคัญคือ จะร่วมกันไปเก็บข้อมูลบันทึกภาพความงามจากบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ นำมาเป็นแรงบันดาลใจให้ศิลปินสร้างสรรค์งานศิลปกรรมต่อไป

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อร่วมกันส่งเสริมการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมในบริเวณบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ให้มีสภาพที่สมบูรณ์คืนกลับสู่ความงามของธรรมชาติ
2. เพื่อเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างศิลปิน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งผลักดันให้มีการสร้างสรรค์งานศิลปกรรมจากเนื้อหาของสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อนำผลของการศึกษา สร้างสรรค์ทางศิลปกรรม ออกเสนอต่อสาธารณชน เพื่อขยายผลการรับรู้ และความร่วมมือในการจัดทำโครงการเพื่ออนุรักษ์สภาพแวดล้อมอื่น ๆ สืบไป

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ
- หอศิลป์ผ่านฟ้า ศูนย์สังคีตศิลป์
- ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
- สมาคมอนุรักษ์ขนานและธรรมชาติแห่งประเทศไทย
- องค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์
- กลุ่มศิลปินที่ร่วมในโครงการ 22 คน

ระยะเวลาในการดำเนินการ

- ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2541 คณะศิลปินจำนวน 22 คน เดินทางไปบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์เพื่อบันทึกข้อมูลและสร้างสรรค์งานศิลปกรรม
- ปี พ.ศ. 2542 จัดการแสดงผลงานที่สร้างสรรค์ จำนวน 80 ชิ้น ขึ้นในกรุงเทพฯ และที่บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

วิธีดำเนินงาน

- ทำจดหมายเชิญ ศิลปิน คณาจารย์ และนักศึกษาศิลปะ เข้าร่วมในโครงการ
- จัดหางบประมาณในการดำเนินงาน
- ปฏิบัติงานสร้างสรรค์ที่บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์
- จัดแสดงผลงาน

งบประมาณในการดำเนินการ

- งบสนับสนุนจากเอกชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถสร้างงานจิตรกรรมและงานสร้างสรรค์อื่น ๆ ได้จำนวน 80 ชิ้น เพื่อนำมาจำหน่ายหารายได้สนับสนุนโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์
2. ศิลปินคณาจารย์ และนักศึกษาศิลปะ ได้ร่วมกันสร้างสรรค์งานศิลปกรรมร่วมกันก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
3. สามารถขยายผลการสร้างสรรค์ และแนวคิดเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมออกสู่สังคมให้ประชาชนตระหนักถึงภาระหน้าที่ ในการดูแลรักษาธรรมชาติ

Rama IX Art Museum Foundation

คำกล่าวรายงาน
รองศาสตราจารย์ วิโชค มุกดามณี
ผู้อำนวยการหอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ในพิธีการเปิดนิทรรศการศิลปกรรม "บึงบอระเพ็ด" 2542

วันพุธที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 เวลา 18.00 น.

ณ หอศิลป์ผ่านฟ้า ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาสะพานผ่านฟ้า

กราบเรียน คุณโมลิต ปันเปี่ยมรัษฎ์ ประธานกรรมการบริหารธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

กระผมผู้ช่วยศาสตราจารย์วิโชค มุกดามณี ผู้อำนวยการหอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในนามของสมาคมอนุรักษ์ขนานและธรรมชาติแห่งประเทศไทย องค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ และศิลปินทุกท่าน ใคร่ขอขอบพระคุณท่านประธานกรรมการบริหารธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และท่านผู้มีเกียรติทุกท่านที่กรุณาสละเวลามาเป็นเกียรติในพิธีการเปิดนิทรรศการศิลปกรรม "บึงบอระเพ็ด 2542" ในวันนี้

นิทรรศการศิลปกรรม "บึงบอระเพ็ด 2542" เป็นโครงการที่ประสานความร่วมมือขององค์กรต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาข้างต้นและศิลปินจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และศิลปินอิสระที่ได้เห็นถึงความสวยงามทางธรรมชาติของอุทยานนกน้ำบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ที่เป็นแหล่งพักพิงของนกประจำถิ่น และนกที่อพยพตามฤดูกาล ตลอดจนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ยิ่ง ความงดงามของธรรมชาติ ณ ที่นี้ ควรที่จะพิทักษ์รักษาไว้คงไว้ยาวนานต่อไปในอนาคต

ในฐานะศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ จึงพยายามถ่ายทอดความงดงามของธรรมชาติ ณ ที่นี้ออกมาเป็นผลงานทางศิลปะ เพื่อใช้เป็นสื่อกลางถึงผู้รักธรรมชาติผู้ซาบซึ้งในศิลปะได้สัมผัสและตระหนักไปถึงการปกป้องรักษาทรัพยากรทางธรรมชาติอันมีค่าอย่างนี้ไว้ให้ยาวนานอยู่คู่ประเทศไทยตราบนานเท่านาน

การจัดแสดงนิทรรศการศิลปกรรม "บึงบอระเพ็ด 2542" ในครั้งนี้ได้ดำเนินมาจนเป็นผลสำเร็จดังปรากฏอยู่นี้ เพราะได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือสนับสนุนเป็นอย่างมาก จากคุณอดุล เปรมบุญ องค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน จังหวัดนครสวรรค์ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด กรมป่าไม้ สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด กรมป่าไม้และเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนอย่างดียิ่ง ในขณะไปทำงานสร้างสรรค์ ณ สถานที่จริง และขอขอบพระคุณอย่างยิ่งต่อหอศิลป์ผ่านฟ้า ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาสะพานผ่านฟ้าในการสนับสนุนให้สถานที่จัดแสดงนิทรรศการศิลปะ

กระผมขอขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดแสดงนิทรรศการในครั้งนี้จะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความงามทางธรรมชาติ ผ่านทางผลงานทางศิลปกรรมที่จัดแสดงในครั้งนี้ ณ หอศิลป์แห่งนี้ และในการนำผลงานทางศิลปกรรมไปจัดแสดง ณ สถานที่จริง "บึงบอระเพ็ด" ในเดือนมีนาคม 2542

คำกล่าวเปิดงาน ของ
คุณโมลิต ปันเปี่ยมรัชฎา
ประธานกรรมการบริหาร
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ประธานในพิธีการเปิดนิทรรศการศิลปกรรม "บึงบอระเพ็ด" 2542
ณ หอศิลป์ผ่านฟ้า ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาสถาบันผ่านฟ้า
วันพุธที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

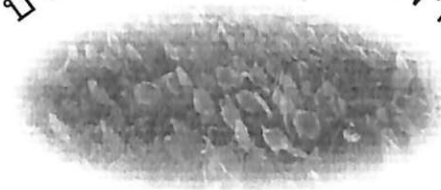
กระผมมีความยินดีอย่างยิ่ง ในความร่วมมือขององค์กรต่างๆ ตามที่กล่าวรายงานมา และต่อศิลปินผู้ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมในนิทรรศการ "บึงบอระเพ็ด" ในครั้งนี้ที่ได้ให้ความสำคัญต่อความงามของธรรมชาติ และสะท้อนถึงความต้องการที่จะอนุรักษ์ไว้ให้ยั่งยืนต่อไปในอนาคต โดยการแสดงออกทางการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ ซึ่งจะทำให้ผู้คนได้ชื่นชมต่อผลงานที่จัดแสดงแล้วยังได้ระลึกย้อนถึงสถานที่ทางธรรมชาติที่งดงามมีชีวิตชีวาที่ควรปกป้องรักษาไว้สำหรับอนุชนในรุ่นต่อไป

ในนามหอศิลป์ผ่านฟ้า ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ขอแสดงความปณิธานต่อท่านในฐานะที่ได้อุทิศเวลาสร้างสรรค์ผลงานให้ปรากฏแก่สาธารณะชน เพื่อให้ได้สะท้อนคำนึงถึงการอนุรักษ์รักษาธรรมชาติให้คงอยู่สวยงามตลอดไป

บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการแสดงนิทรรศการศิลปกรรม "บึงบอระเพ็ด" และขอให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายทุกประการ

Rama IX Art Museum Foundation

บึงบอระเพ็ดกับข้าพเจ้า

มีชาวนครสวรรค์สักกี่คนที่เคยลงเรือชมบึงบอระเพ็ด ถ้าทุกคนลองถามตนเองว่า บึงบอระเพ็ดเป็นสถานที่ที่ดีที่สุดของจังหวัดนครสวรรค์ เป็นสิ่งที่เรารู้จักหรือเปล่า? ไม่มีคำตอบ สังคมคนเมืองได้บดบังความยิ่งใหญ่ของบึงบอระเพ็ดไปแล้ว เก้าสิบเปอร์เซ็นต์ไม่เคยรับรู้อะไรเลย การเปลี่ยนแปลงสังคมคนเมืองเป็นไปอย่างรวดเร็ว เปลี่ยนจากความสุดโต่งอย่างหนึ่ง ไปสู่ความสุดโต่งในทางตรงกันข้ามอยู่เสมอ ธรรมชาติของเหตุการณ์ทางธรรมชาติอันเป็นวัฏจักร

บึงบอระเพ็ดเป็นแหล่งน้ำที่เป็นน้ำขัง เพราะทางรถไฟตอนแรกก็เป็นที่ตั้งน้ำขัง แต่ก็เป็นหย่อมๆ มีเนินดินปรากฏสูงเกือบตลอดเวลาน้ำแห้ง ธรรมชาติแล้วเวลาน้ำฝนในกาลเวลาของอดีต และมีน้ำป่าท่วมทะลักแม่น้ำยมมาทางบางมูลนากชุมแสง ท่วมบริเวณบึงเป็นบริเวณกว้างใหญ่ เมื่อมีทางรถไฟเกิดขึ้น บึงบอระเพ็ดเริ่มมีน้ำขังบริเวณกว้างในเวลาหน้าแล้งเพราะทะเลาะลู่แควใหญ่ และแม่น้ำเจ้าพระยาไม่ได้ บึงบอระเพ็ดจึงเกิดขึ้นเพราะผู้นำที่ฉลาดคือ เจ้าพระยารามราฆพ ระยนั้นท่านเป็นคนหนุ่ม และเป็นข้าหลวงเมืองนครสวรรค์ ท่านได้สังเกตว่าบริเวณบึงบอระเพ็ดนั้น ต่ำกว่าบริเวณอื่นทั่วไป ถ้ามีคันดินจากสถานีหนองปรัง ไปที่อำเภอท่าตะโกนั้นจะกักบริเวณไม่ให้ถูกดูดซึมและถูกเปลี่ยนรูป และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาได้อย่างดี ท่านจึงทำตามความคิดของท่าน ผลปรากฏบึงบอระเพ็ดเป็นสมบัติที่นำพาแห่งของจังหวัดนครสวรรค์ และของประเทศ เป็นไปในที่สุด (คำบอกเล่าของครูอรุณ เปรมบุญ)

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้เสด็จเป็นการส่วนพระองค์ไปนครสวรรค์ ส่วนหนึ่งไปดูบึงบอระเพ็ดแหล่งเพาะพันธุ์ปลา และอีกส่วนหนึ่งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่ข้าราชการบริหาร ระยนั้นถ้าคุณจะบอกว่าบึงบอระเพ็ดเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาที่ดีที่สุดในประเทศไทย ชาวบ้านชาวเมืองอาจจะแอบยิ้มในการที่ผู้นำทำอะไรที่ไร้ประโยชน์ เพราะปลาเต็มแม่น้ำ แต่เอาสิ่งไปคอยดักก็ได้กินแล้ว รัชกาลที่ 6 เป็นกษัตริย์ที่ปกครองประเทศเป็นประชาธิปไตยที่สุดในโลก ท่านได้รับการศึกษาแม่บทประชาธิปไตยจากอังกฤษ และท่านก็มองเห็นการณ์ไกลท่านจึงชื่นชมกับบึงบอระเพ็ดแหล่งเพาะพันธุ์ปลา คงจะต้องเล่าเรื่องหุ่นกระบอกแม่เป็ล้อยายกุลแห่งตำบลบางมะฝ่อ ได้ชักหุ่นกระบอกต้อนรับรัชกาลที่ 6 ที่บึงบอระเพ็ดมีเรื่องเล่ากันว่า

ข้อเท็จจริง หุ่นกระบอกแม่เป็ล้อยายกุล มักจะเล่นหุ่นกระบอกแบบละครชาตรี มีบทลกแทรก เพื่อไม่ให้ผู้ชมเบื่อ หุ่นกระบอกโรงนี้ถ้าไม่มี "ไอ้ล่อน

ไอ้เลี่ยน ลุงโหนก อีอึ้ง” คอยแทรกละก็หมดรสชาติในการชมหุ่นกระบอกเลย
แม่เปลื้องยายกุลชักหุ่นกระบอกต่อหน้าพระที่นั่งก็ชักอึดอัดใจ เพราะไม่ได้เล่นตลก
ตัวตลก 2 ตัว คือไอ้ล่อนและไอ้เลี่ยน เป็นตัวหุ่นกระบอกที่หัวล้าน กลัวว่าเอาหุ่น
สองตัวออกจะทำให้ในหลวง ไม่พอพระทัย จนมหาดเล็กวิ่งมาบอกว่าพระองค์รับ
สั่งทำไมเล่นเนี่ยนัก ไม่เห็นตลกเลยตามคำรำลือ มหาดเล็กก็กระซิบว่าหุ่นหัวล้าน
ท่านไม่ถือหรอก เพราะท่านคิดอย่างคนอังกฤษ ไม่ได้คิดอย่างคนไทย แค่นั้นแหละทั้ง
ยายเปลื้องยายกุลใส่ชุดตลกทั้งชุดทั้งรับปล่อยเต็มที่ พระองค์(รัชกาลที่ 6) ทรงพระ
สรวลตลอดเวลาที่ชมการแสดง พระองค์ทรงประทานเสมาทองคำให้หุ่นยายเปลื้อง
ยายกุล เป็นเกียรติประวัติและถ้าพิจารณาจากความคิดอย่างเปิดกว้าง นอกจาก
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงให้ความสำคัญกับบองระเพ็ดแล้ว
พระองค์ทรงพระราชทานมรดกที่สำคัญ ให้แก่ชาวนครสวรรค์และประเทศ เหมือน
ท่านทรงพระราชทานสวนลุมพินีให้แก่ชาวกรุงเทพฯ

อดีตรุ่งเรืองของจังหวัดนครสวรรค์ในเรื่องวัดนั้นไม่มีแล้ว ะยะนั้นนคร
สวรรค์เป็นเมืองผ่าน ความเจ็บช้ำก็เหมือน สิงห์บุรี ชัยนาท ในอดีตที่เป็นเมืองผ่าน
อดีตชาวนครสวรรค์เคยภูมิใจว่าใครๆ ก็ต้องมาพักนครสวรรค์ เราไม่มองปัญหาว่า
ที่เขาต้องพักเพราะการคมนาคมจำเป็นต้องพักที่นครสวรรค์ ญาติผู้ใหญ่ของผมมัก
จะสรรเสริญจังหวัดตนเองว่ามีความเจริญที่สุดในภาคกลางตอนเหนือ แต่พอมีคำ
ติฉินนินทาว่าเป็นเมืองแห่งโลเลณี ก็มีความวิตกกังวล เพราะไปติดอยู่คำสรรเสริญ
และนินทาจนไม่มีที่สิ้นสุด ตรุษจีนแห่งหนึ่งที่ยิ่งใหญ่ ขนบโมจิจนเป็นที่รู้จัก แต่ท่าน
เคยคิดไหมว่าการแห่งนี้ท่านต้องคิดทุกปีจะต้องยิ่งใหญ่กว่าปีก่อน เป็นภาวะที่
ท่านต้องอยู่กับมันอยู่ตลอดเวลาส่วนผมไม่จึ้น ผมคนนครสวรรค์เองไม่ได้กินมา
หลายปีแล้วเพราะเหตุใดก็ไม่มีเหตุผลที่จะอธิบาย

ส่วนที่ดีที่สุดของชาวจังหวัดนครสวรรค์คือบองระเพ็ด เพราะเป็นสิ่งที่
ธรรมชาติเอื้ออาหารต่อมนุษย์มากที่สุด อากาศบริสุทธิ์ อาหารสมบูรณ์ ถ้าท่านอยู่ระ
หว่างกลางบองระเพ็ด ความเยื่อใยทั้งนั้นก็จะลดน้อยถอยลง เพราะความ
กว้างใหญ่ของบอง นครสวรรค์มีอะไรเหลือบ้างสำหรับการเป็นเมืองเก่าสมัยสุโขทัย
มีอะไรเหลือบ้างสำหรับวัฒนธรรมท้องถิ่นไม่มี คุณมีเหลืออย่างเดียวคือบองระเพ็ด
กลับมาบำรุงบองให้อยู่สภาพดีที่สุดเถิดครับ รักษาสิ่งแวดล้อมให้ดีที่สุด ช่วยกัน
รักษาพันธุ์ปลา นก และตัวท่านเอง คุณจะมีมรดกให้ลูกหลาน และคุณจะไม่อายว่า
ชีวิตคุณทำอะไรบ้าง

อดุล เปรมบุญ

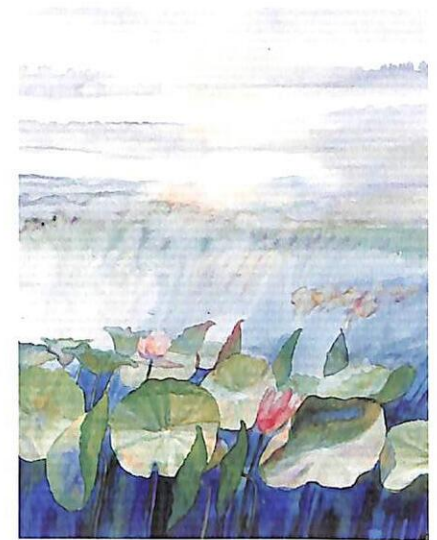
ศักดิ์ อุทธิโท
"ยามเช้าที่บึงบอระเพ็ด"
สีน้ำบนกระดาษ
ขนาด 38 x 56 ซม.
พ.ศ. 2541
Sakchai Uhlito
"In the Morning at Bung-Boraphet"
Water Colour on Paper
Size 38 x 56 cm.
1998

Rama IX Art Museum Foundation

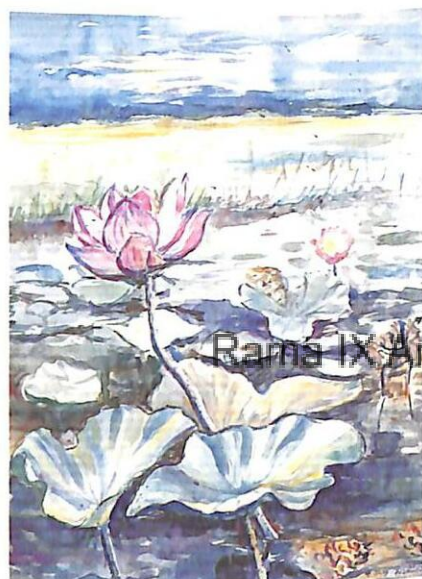
พยูร โมสิกรัตน์
"เช้าที่บึงบอระเพ็ด"
สีน้ำบนกระดาษ
ขนาด 35 x 50 ซม.
พ.ศ. 2542
Payoon Moskarat
"Down at Bung Boraphet"
Water Colour on Paper
Size 35 x 50 cm.
1999

ชินอร รุ่งสกุล
"บึงบอระเพ็ด"
สีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 40 x 50 ซม.
พ.ศ. 2541
Chinoras Rungsakul
"Bung Boraphet"
Oil Colors on Canvas
Size 40 x 50 cm.
1998

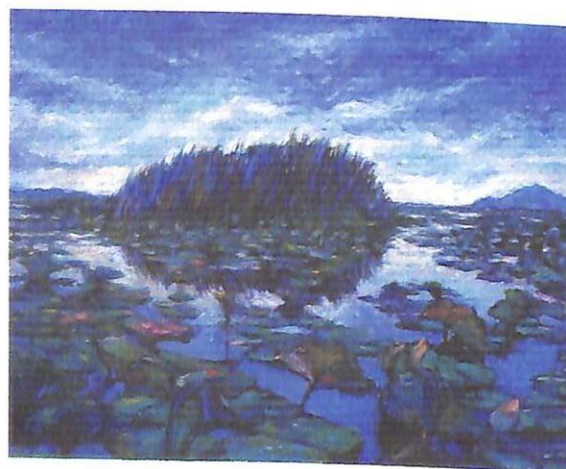

วีระเดช พนมวัน ณ อยุธยา
"ตาของนก"
สีน้ำบนกระดาษ
ขนาด 31 x 41 ซม.
พ.ศ. 2541
Veradej Panomvan Na Auythaya
"Bird's Eyes"
Water Colour on Paper
Size 31 x 41 cm.
1998

วัชร อรรถพิจิตร
"บัวกลางบึง"
สีน้ำบนกระดาษ
ขนาด 35 x 50 ซม.
พ.ศ. 2542
Vatcharee Trirapichit
"Lotus in the Lake"
Water Colour on Paper
Size 35 x 50 cm
1999

อาคม ดั่งขวานา
"ยามเย็น"
สีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 45 x 60 ซม.
พ.ศ. 2541
Arkom Doungchawna
"Sunset"
Oil Colour on Canvas
Size 45 x 60 cm
1998

สุวรรณี สารคณา
"ฟ้า"
สีน้ำมัน
ขนาด 35 x 45 ซม.
พ.ศ. 2542
Suwanee Sarakana
"Sky"
Oil Colour on Canvas
Size 35 x 45 cm.
1999

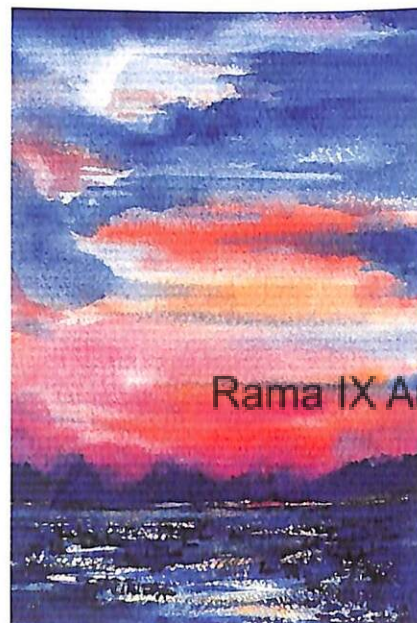
เสนีย์ แคมเดช
"ความบรรดาลใจ"
ขนาด 60 x 180 ซม.
พ.ศ. 2542
Seni Chaemdet
"Inspiration"
Size 60 x 180 cm
1999

สมวงศ์ ทัพพัรัตน์
"บึงบัว บึงบอระเพ็ด"
สีน้ำบนกระดาษ
ขนาด 29 x 45 ซม.
พ.ศ. 2541
Somwang Tupparutana
"Bung Boraphet"
Water Colour on Paper
Size 29 x 45 cm.
1998

สมศักดิ์ รักษ์สุวรรณ
"บึงบอระเพ็ด 10.30 น."
เทคนิคสีน้ำมัน
ขนาด 60 x 80 ซม.
พ.ศ. 2542
Somsak Rakswan
"Bung Boraphet at 10.30 am"
Oil Colour on Canvas
Size 60 x 80 cm.
1999

ชลลัดดา เสวตวิจิตรกุล
"อัสดง"
สีน้ำบนกระดาษ
ขนาด 31 x 44 ซม.
พ.ศ. 2541
Chonladda Sawaitvichitkul
"Sunset"
Water Colour on Paper
Size 31 x 44 cm.
1998

ปริชา อธิจุงกะ
"บึงบอระเพ็ด 1"
สีชอล์คบนกระดาษ
ขนาด 38 x 56 ซม.
พ.ศ. 2541
Pricha Aijunka
"Bung Boraphet No. 1"
Soft Pastels on Paper
Size 38 x 56 cm.
1998

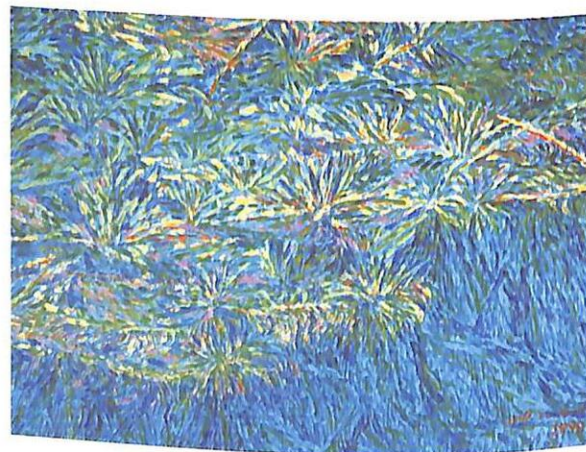
สันทนา ปลื้มชูศักดิ์
"เขตห้ามล่าสัตว์ป่า บึงบอระเพ็ด 1"
สีชอล์คบนกระดาษ
ขนาด 35 x 50 ซม.
พ.ศ. 2542
Santana Pluemshoosak
"Bung Boraphet NHA. 1"
Soft Pastels on Paper
Size 35 x 50 cm.
1999

พัชราวุฒิ พัดสูงเนิน
"ทุ่งข้าวฟ่าง"
สีน้ำมัน
ขนาด 120 x 150 ซม.
พ.ศ. 2542
Phatcharadul Phatsoonnern
"Millet Field"
Oil Colour on Canvas
Size 120 x 150 cm.
1999

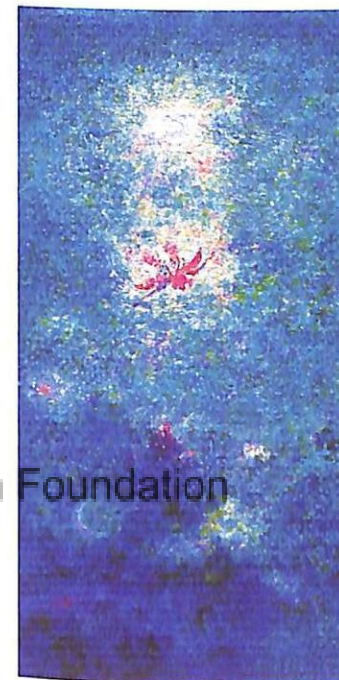

รังสิต มามาตร์
 "เพียงวันที่ยังอร่ามเพ็ญ"
 สื่อผสมบนกระดาษสา
 ขนาด 56 x 79 ซม.
 พ.ศ. 2542
 Rangsit Mamatr
 "In the Sunshine at Bung Boraphet"
 Acrylic, Pencil on Sapaper
 Size 56 x 79 cm
 1999

วิชระ ก้อนทอง
 "ยามเช้าที่ยังอร่ามเพ็ญ"
 สีน้ำมันบนผ้าใบ
 ขนาด 90 x 120 ซม.
 พ.ศ. 2542
 Vichira Korntong
 Bung Boraphet
 Oil Colour on Canvas
 Size 90 x 120 cm
 1999

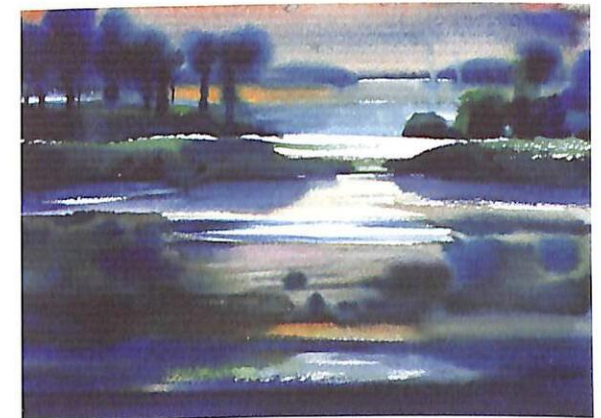
Rama IX Art Museum Foundation

ศักดิ์ ทิพย์วารี
 "ชีวิตยามเช้า"
 สื่อผสม
 ขนาด 80 x 120 ซม.
 พ.ศ. 2542
 Sakda Thipwaree
 "Morning Life"
 Mixed Technique
 Size 80 x 120 cm
 1999

สุจินต์ ตรีนรงค์
 "บัวกับเรือ"
 สื่อผสม
 ขนาด 42 x 60 ซม.
 พ.ศ. 2542
 Sujin Treenarong
 "Lotus at Bung Boraphet"
 Mixed Technique
 Size 42 x 60 cm
 1999

วิโชค มุกดามณี
 "ยามเช้าที่ยังอร่ามเพ็ญ"
 สีน้ำบนกระดาษ
 ขนาด 28 x 38 ซม.
 พ.ศ. 2541
 Vichoke Mukdamanee
 "In the Morning At Bung Boraphet"
 Water Colour on Paper
 Size 28 x 38 cm
 1998

ศราวุธ ดวงจำปา
"บึงรัก"
สีน้ำบนกระดาษ
ขนาด 30 x 42 ซม.
พ.ศ. 2541
Saravuth Dunglump
"Lake of Romance"
Water Colour on Paper
Size 30 x 42 cm.
1998

รุ่ง ธีระพิจิตร
"บlossom บึง"
สีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 85 x 85 ซม.
พ.ศ. 2542
Roong Tirapichit
"Blossom by the Bang"
Oil Colour on Canvas
Size 85 x 85 cm.
1999

ไพโรจน์ วังบอน
"ท้องทุ่ง"
สีน้ำมันบนกระดาษ
ขนาด 50 x 70 ซม.
พ.ศ. 2542
Pairoj Wangbon
"Fields"
Oil Colour on Paper
Size 50 x 70 cm.
1999

Rama IX Art Museum Foundation

" บึง บอระเพ็ด "

จากการดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน ทำให้จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์ของธรรมชาติมากขึ้นทุกที เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในภายหน้า จึงเกิดกิจกรรม "ศิลปินรักบึงบอระเพ็ด" ขึ้นโดยใช้งานศิลปะเป็นสื่อกลางสร้างความรู้สึกรักหวงแหนธรรมชาติให้แก่สังคม ดังนั้นศิลปินที่ร่วมโครงการทุกคนจึงเตรียมตัวให้พร้อมกับการใช้ชีวิต 2 วัน 2 คืนในธรรมชาติ

เราเดินทางในวันศุกร์ที่ 13 พฤศจิกายน 2541 พอเที่ยงวันผู้ร่วมเดินทางทยอยกันมารอที่ร้านมิ่งหลี คุณลุงอดุล พี่โม่ และคนอื่นๆ นั่งรออยู่ก่อนแล้ว พอบ่ายโมงทุกคนก็มาครบ ตอนนั้นข้าวของสัมภาระของศิลปินอิสระ และไม่อิสระกว่ายี่สิบท่านก็กองไว้รวมกันอยู่ที่หน้าร้าน ส่วนศิลปินไม่ว่าจะร้อนด้วยไฟแรงหรือแสงแดดร้อนทำให้ไม่สามารถนั่งอยู่ในร้านได้ ต่างชะเง้อมองหารถบัสคันโตว่าเมื่อไหร่จะมารับเราสักที อยากขึ้นชมความงดงามที่ลือลือของสวนนกน้ำอันกว้างใหญ่ อยากไปให้ถึงบึงใหญ่จะได้ละบัดทุกข์กันเร็วๆ ด้วยแรงอธิษฐานไม่นานทุกท่านก็หันไปมอง นั่นไง! มาแล้ว..

การเดินทางบนรถก็เป็นความสุขของคนอีกกลุ่มหนึ่ง ทำให้ได้มีโอกาสพูดคุยสนทนากันอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มที่อยู่ชั้นล่างคือ อาจารย์วิโชค พี่วาล พี่หุ่ย พี่โม่ พี่แอน พี่ศักดิ์ จะมีเสียงเฮฮาครึกครื้นตลอดทาง ไม่ทราบว่าคุณอะไรกัน ส่วนผู้ร่วมเดินทางที่อยู่ชั้นบนต่างก็พูดคุยแลกเปลี่ยนทรรศนะกันโดยมีคุณลุงอดุลคอยเดินไปเดินมา ข้างหน้า ข้างหลัง ขึ้นบน ขึ้นล่าง เพราะครั้งนี้คุณลุงเป็นเหมือนพ่อของพวกเรา คอยเอาใจใส่ดูแลทุกคนเป็นอย่างดี จนได้รับคำชมจากอาจารย์ปรีชา และคนอื่นๆ ว่างานนี้อุ่นใจจริงๆ

ประมาณ 5 โมงเย็น รถเข้าเขตสวนนกซึ่งเป็นช่วงแดดร่มลมตก อากาศสดชื่นเย็นสบาย ทุ่งข้าวฟ่างรวงสีแดง เรียงรายสองฝั่งข้างทาง มาบัดนี้กลายเป็นทุ่งรวงทอง เพราะแสงแดดยามเย็นไปแล้ว พอเข้าไปบริเวณที่พักก็ครึมไปด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่ที่ได้รับการปลูกไว้เป็นร่มเงา ด้วยเหตุว่าทั่วบริเวณนั้น เป็นทุ่งโล่ง และบึงมีเพียงต้นไม้พุ่ม ต้นหญ้า บัว และพวงจอก แทน ที่ขึ้นเบียดกันเป็นแพเต็มบึงใหญ่ พอลงจากรถได้ยินเสียงนกสารพัดชนิดจิบจิบ จิบจิบ ดังระงมไปทั่ว ยามเย็นเช่นนี้เจ้านกน้อยต่างพากันบินว่อนไปหมด ผลุบๆ โผล่ๆ เดี่ยวขึ้นเดี๋ยวลง หายไปในพริบตา บ้างอยู่กันเป็นคู่ บ้างเป็นกลุ่มหรือตัวเดียว คณะศิลปินรับชมสัมภาระไปเก็บในห้องพัก เพื่อจะได้ใช้เวลาก่อนมืดเดินชมรอบๆ บริเวณซึ่งมีร้านค้าและร้านอาหารเรียงรายหลายร้านอยู่ในบริเวณนั้นด้วย คืนนี้ก่อนที่จะรับประทานอาหารร่วมกัน ทุกคนก็ได้แนะนำตัวเองอย่างเป็นทางการ ซึ่งได้แก่ คุณลุงอดุล คุณลุงโอ อาจารย์ปรีชา อาจารย์วิโชค อาจารย์ศราวุธ อาจารย์ยุ่น อาจารย์สมวงศ์ พี่โม่ พี่วาล พี่หุ่ย พี่ดี พี่เสนี พี่แอน พี่โม่ พี่บุ๋ม พี่เปิ้ล พี่ศักดิ์ พี่เด็ม ลูกหุ่ย

และสไป จากนั้นคุณลุงอดุลได้บรรยายถึงการกำเนิดบึงบอระเพ็ด ซึ่งเกิดจากผลงานของมนุษย์ แต่กลับมีความสมบูรณ์จนเป็นที่อาศัยของบรรดานกนานาชนิด ทั้งนกในท้องถิ่นและนกอพยพ พี่โม่เป็นนักดูนกที่เก่งมาก แม้เพียงเห็นลักษณะการบินก็รู้ว่าเป็นนกอะไร พี่โม่ยังได้พูดถึงนกเจ้าฟ้าสิรินธรที่เคยมีอยู่ที่นั่นแห่งเดียวในโลก แต่ปัจจุบันกลับสูญพันธุ์ไปหมดแล้ว นอกจากนั้นบึง

บอระเพ็ดยังมีปลามากมายและตัวใหญ่มากเห็นได้จากปลาทอดซึ่งเป็นอาหารเย็นวันนี้ ปลาสดๆ ตัวใหญ่ๆ ทอดกรอบๆ อร่อยจนลิ้มไม่ลงเลยเชียว คืออย่างนี้ไม่รักบึง บอระเพ็ดไม่ได้แล้ว

เช้าวันที่ 14 พฤศจิกายน 2541 ตอนเช้าคนต่างๆ บินว่อน และส่งเสียงร้องรับแสงอรุณ ศิลปินไฟแรงตื่นนอนฟ้าสว่างรีบออกไปหา แรงบันดาลใจ อาจารย์สมวงศ์ครุ่นคิดหน้าก่อนใครไม่ยอมเสียโอกาสยาม ที่ปุ๋ย พี่เปิ้ล ก็รีบหัวขวิดหัวคว่ำคะมาหางย ทุกคนอยากได้ภาพสวยๆ ในตอนเช้า ส่วนอาจารย์ ศรารุณก็เลือกอยู่ขึ้นบนหอดูนก จะได้

มุมมองกว้างและไกลกว่าใคร จนกระทั่ง 8.00 น. ทุกคนจึงค่อยๆ เผยตัวออกมาจากที่ซ่อนพร้อมกับผลงานและอุปกรณ์พระพุทธรูป เข้านี้เรามีข้าวต้มเป็นอาหารเช้า ระหว่างรอนั้นก็น้ำออก และพี่ต้อย ซึ่งเดินทางมาสมทบที่หลังก็มาถึง คุณลุงอดุลและน้าสถานที่โดยมีบริเวณวัดด้านทิศเหนือ เกาะตาเล็ง และบริเวณที่หักซึ่งแต่ละที่มีความงดงามไม่แพ้กัน แต่ก่อนอื่นให้เราลงเรือเที่ยวชม บริเวณบึงให้ทั่วเสียก่อน แล้วจึงเลือกสถานที่ตามใจชอบของแต่ละคน เราแบ่งกันไปกลุ่มละ 6-7 คนต่อเรือ 1 ลำ ก่อนเรือออกจากท่าที่หน้าก็เรียกหน้าดื่มเป็นการใหญ่ ในสถานการณ์เช่นนี้ ขาดน้ำไม่ได้ ไปไหนมาไหนก็ต้องพกไปด้วย เพราะที่เกาะตาเล็งไม่มีอะไรขาย พอเริ่มออก

จากท่ามุ่งสู่บึงกว้างใหญ่ไพศาล ทุกคนก็ Amazing กันเหลือหลาย ช่วงกว้างเสียจริงหนอ...มองไปไกล สุดสายตา ผิวน้ำที่ถูกปลุกคลุ้มด้วยหญ้า จอกแห่น ใบบัว ในบางช่วงแทบไม่รู้สึกลึกได้เลยว่าเป็นกลาง คือน้ำลึกที่มีปลานานาชนิดและตัวโตๆ อาศัยอยู่ คนขับบอกว่าสมเด็จพระเทพฯ ได้ทรงพระราชทาน

ปลาบึกมาปล่อยที่นี่จำนวนมาก แต่ด้วยปลาบึกไม่นิยม น้ำนิ่งจึงเจริญเติบโตได้ไม่ดีนักนานๆ ครั้งชาวบ้านก็จับได้อยู่บ้าง นอกจากนี้ยังมีปลาเสือตอแต่ก็ หาได้ยาก ส่วนปลาน้ำจืดอื่นๆ ก็อาศัยหลบใบบัวใหญ่ได้ดีจนทำให้แม้แต่ "ไอ้ดำ" นกกระทุง แก่สีขาวตัวหนึ่งที่นำมาจากชลบุรีไม่สามารถหรือไม่อยากหาปลากินเองก็ไม่ทราบ เพราะมัน อาศัยความใจบุญของชาวเรือหาปลาสองฝั่งโขงขอปลาเขากินทุกวัน คนขับเล่าว่าพอมันได้ยิน เสียงเครื่องยนต์เรือของสองฝั่งโขงขึ้นมา มันก็จะแจ้นไปหาพวกเขาที่ทราบกันว่าพวกเขาเป็น พ่อแม่ บางครั้งให้ปลาไม่ทันใจมันก็ถือวิสาสะขึ้นไปนั่งกินบนเรือซะเลย แต่สำหรับคนอื่นแล้วเข้าไปใกล้มันไม่ค่อยจะได้ สำหรับวันนี้สงสัย "ไอ้ดำ" เห็นว่าช่างภาพมากันเต็มลำเรือก็เลยยกเว้น กฎของตัวเองสักวัน ลอยนึ่งเป็นนายแบบให้เรา แล้วหมุนตัวซ้ายๆ หันหน้าหันหลังอยู่นานพ่อแม่ บุญธรรมเรียกเท่าไรก็ไม่ยอมไป "เฮ้อ! ไอ้ดำมันเปลี่ยนไป" ชาวเรือว่า เราเดินเรือต่อไปตลอด ทางมีนกน้อยหลายตัวบินโฉบเฉี่ยวไปมาใกล้ๆ เรือ จนสังเกตได้ว่ามันกำลังตามเรามา คนขับจึง บอกว่า นกพวกนี้มันชอบกลิ่นควันของเครื่องยนต์เป็นที่สุด อ้อ...ที่แท้ก็รักไม่รักดีชอบสุดควันพิษ มีนกบางชนิดชอบเดินหากินบนผิวน้ำ หากินเป็นกลุ่ม มันตัวใหญ่พอประมาณไม่ค่อยบินบ่อยๆ เหมือนนกเล็กๆ พอเราเข้าไปใกล้ๆ มันก็จะบินหนี เพราะเสียงเครื่องยนต์ดังมากมันคงตกใจ ใน การชมมกครั้งนี้ถึงแม้จะมีนกจำนวนมากมาย นอกจากใช้กล้องส่องจากที่ไกลๆ แล้ว เราไม่สามารถเข้าไปดูใกล้ๆ โดยไม่ทำลายความเป็นส่วนตัวของมันได้เลย เพราะลำพังเสียง เครื่องยนต์ของเรือที่ดังกระหึ่มก็ออกไปทั่วมันก็ตกใจบินหนีไปสลับแล้ว ดังนั้นเราจึงหันมา ชื่นชมบรรยากาศทั่วๆ ไปแทน ซึ่งก็ได้รับคุณค่าไม่แพ้กัน ใช้เวลา

เกือบครึ่งชั่วโมงกับการเที่ยวชม เราจึงตัดสินใจประจำการ อยู่ที่เกาะตาเล็งสำหรับสร้างสรรค์ผลงาน ส่วน กลุ่มอื่นที่มาสมทบก็เห็นพ้องต้องกันว่าจะอยู่ที่นี้ด้วย

เกาะตาเล็งเป็นเกาะเล็กๆ เนื้อที่ประมาณ 2-3 ไร่ มีบ้านได้ดูสูงอยู่หนึ่งหลัง ที่นี้เป็นที่นิยมของ

Rama IX Art Museum Foundation

นักท่องเที่ยวนักพักผ่อน ตรงกลางเกาะมีสระใหญ่ประมาณ 150 ตารางเมตร ปลุกบัวแดงไว้เต็ม อาจารย์วิโชคและอาจารย์ปรีชา จอห์นั้งติดกันเหมือนทุกครั้ง เขียนสระบัวนี้เป็นภาพแรก พี่ ศักดาเขียนสระบัว สไบก็เขียนสระบัว แม้แต่อาจารย์ศรารุณ ไปถึงไหนต่อไหนสุดท้ายก็ยังกลับมาเขียนสระบัวอดนิยมนี่ ส่วนคนอื่นๆ ไม่เขียนสระบัวแต่หันไปเขียนใบบัวหรือบึงบัวแทน เพราะว่าหันหน้าไปทางไหนก็ถูกล้อมรอบด้วยบัว

อาจารย์สมวงศ์เขียนสีน้ำเขียนมาก เขียนเอาเขียนเอาดูแทบไม่ทันได้งานเยอะกว่าใคร ส่วนพี่จี เขียนเสียงดัง เขียนเอาเขียนเอาดูแทบไม่ทันเหมือนกันเพราะพี่เขาย้ายที่บ่อยๆ อาจารย์ยุ่นมา คราวนี้เขียนภาพใบบัวได้ 2 ภาพ หลังจากห่างเหินการวาดภาพมา 20 ปี จึงภูมิใจมาก ส่วนพี่ ใบและพี่แอนตั้งใจไว้ว่าจะมาชมอย่างเดียว แต่ทนแรงใบบัวยั่วใจไม่ไหว ก็เลยเอาชะหน่อยสัก ภาพสองภาพ

หลังจากศิลปินทุกท่านทั้งที่ถ่ายภาพและที่วาดภาพได้รับแรงบันดาลใจจากเกาะตา เล็งอย่างเต็มที่แล้ว พอเที่ยงวันก็พร้อมใจกันหิวเพราะเมื่อเช้าทานข้าวต้มคนละนิดหน่อยเอง พลังงานที่ได้รับถูกเผาผลาญหมดไปอย่างรวดเร็ว จึงมารวมกันกันใต้ต้นมะขามเทศคุยไปพลางจิบน้ำไป กินมะขามเทศแก้หิวไปก่อน รอข้าวกลางวันจากคุณ ลุงอดุล ระหว่างนี้กลุ่มนักเรียนที่เข้าค่ายมาแวะพัก ทานอาหารกลางวันที่นี่ทีละกลุ่มๆ อิ่มแล้วก็ไป ยั่ว ใจเราเหลือเกินจนเกือบบ่นายโม่งอาหารก็มา ทุก คนทานข้าวหมูแดงอย่างเอร็ดอร่อย แบบว่าไม่เคย

ทานข้าวหมูแดงที่ไหนอร่อยเท่านี้ อร่อย...อร่อย...อร่อย ตอนเย็น หลายคนก็กลับไปวาดภาพต่อ ทานข้าวหมูแดงที่ไหนอร่อยเท่านี้ อร่อย...อร่อย...อร่อย ตอนเย็น หลายคนก็กลับไปวาดภาพต่อ ที่บริเวณที่หัก เพราะบึงบอระเพ็ดยามเย็นนั้นมีความงดงาม นกต่างๆจะบินว่อน และส่งเสียงร้องดังแข่งแซ่เป็นพิเศษในช่วงนี้ ท้องฟ้าเริ่มเปลี่ยนจากสีน้ำเงินเป็นสีแดงอย่างช้าๆ ชาวเรือพายเรือกลับบ้านเป็นแถว ถ้าไม่สังเกตให้ดีจะรู้สึกว่าพวกเขาพายเรือบนบก เพราะผิวน้ำ ถูกปลุกคลุ้มด้วยจอก แห่น เป็นบางช่วงเท่านั้นที่น้ำลึกมากพืชต่างๆ จะลโผล่เป็นกรอบ ทำให้ มองเห็นผิวน้ำสะท้อนแสงระยิบระยับ

วันอาทิตย์ที่ 15 พฤศจิกายน 2541 วันนี้หลายคนตื่นสายนิดหน่อยเพราะเมื่อคืนนอนดึก วันนี้ เป็นวันสุดท้ายที่เราจะอยู่ที่นี้ ต่างจึงหาที่เหมาะๆ ในการ เขียนภาพบริเวณที่หัก อีกกลุ่มหนึ่งก็ลงเรือไปเขียน พอเที่ยง วันจึงมารวมตัวกันที่โต๊ะอาหารเพื่อทานอาหารกลางวัน และ เก็บข้าวของสัมภาระเตรียมกลับกรุงเทพฯ ซึ่งอาจารย์รุ่ง อา จารย์ยุร กับน้าอดและพี่ต้อยที่มาร่วมส่วนตัวได้กลับ ไปก่อนหน้าแล้ว รมมารับเราตอนบ่ายสอง ระหว่างทางกลุ่มที่ อยู่ขึ้นบนหอดูนกกันได้ไม่นานก็กลับด้วยความอ่อนเพลีย

ต่างจากกลุ่มที่อยู่ข้างล่าง ที่คุยกันเสียงดังสนุกสนานจนลืมเวลาไปเลย กว่าที่จะถึงกรุงเทพฯ ก็ หนึ่งทุ่มแล้วพอลงจากรถศิลปินก็รีบสลายตัวด้วยความรวดเร็ว เพื่อกลับไปพักผ่อนที่บ้าน

เรื่องโดย สไบ